

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิผลการอ่านภาษาไทยต่ำ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิผลการอ่านภาษาไทยต่ำ

สมมติฐานการวิจัย

คะแนนสัมฤทธิผลการอ่านภาษาไทยที่วัดด้วยแบบทดสอบการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิผลการอ่านภาษาไทยต่ำ หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย จะสูงกว่าเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิผลการอ่านภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 การสร้างโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

ขั้นที่ 1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

1.1 ศึกษาตำราเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 สังเกตลักษณะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนและเทคนิควิธีการสอนซ่อมเสริม ที่

มูลนิธิสถาบันแสงสว่าง สัปดาห์ละ 1 วัน คือทุกวันพุธ วันละ 3 ชั่วโมงในช่วงเวลา 9.00 - 12.00 น. เป็นเวลา 10 สัปดาห์ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน และเทคนิควิธีสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กที่มีปัญหาทางการเรียน

1.3 ทดลองสอนเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 คน ที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ (ฝ่ายประถมฯ) เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันพุธ วันพฤหัสบดี วันศุกร์ วันละ 1 ชั่วโมง ช่วงเวลา 15.00-16.00 น. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการสอนซ่อมเสริม และทดลองเทคนิควิธีที่ได้ศึกษามา

1.4 ศึกษากรณีศึกษา (case study) เด็กที่มีปัญหาทางการเรียน 1 รายกรณี เพื่อศึกษาลักษณะสภาพปัญหาในการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนอย่างละเอียด

ขั้นที่ 2 การสร้างโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

2.1 สืบเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 สร้างเป็นกรอบแนวคิด ในการพัฒนาโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย โดยอาศัยแนวคิดและแบบจำลองของ ไทเลอร์ กรอบแนวคิดที่ได้ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดความหมายและเกณฑ์ การคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมโปรแกรมฯ การกำหนดลักษณะโปรแกรมฯ การจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย และ การประเมินผลโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

2.2 สร้างแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย โดยการ วิเคราะห์และสืบเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการสอนซ่อมเสริม โดยยึดหลักการตาม แนวคิดของเฟอร์นาลด์ และแนวคิดของอเคลแมนและเทเลอร์ นำจุดเด่นของแต่ละแนวคิดมาเป็น แนวทางจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย ได้ลักษณะกิจกรรมที่จัดในโปรแกรม- การสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย 3 ประเภท คือ กิจกรรมการอ่าน-เขียนอิสระ หรือโครงการ การอ่านเขียนตามความสนใจ กิจกรรมการอ่านที่แสดงถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน ออกเขียนได้ และกิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยตามระดับความสามารถของนักเรียน

2.3 สร้างสื่อในโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย แบบประเมินจุดประสงค์การอ่านภาษาไทย เพื่อประเมินข้อบกพร่องของ นักเรียนเกี่ยวกับความพร้อมด้านการอ่านเป็นคำและการอ่านสะกดคำ แบบสัมภาษณ์เจตคติและนิสัยในการอ่านของนักเรียน เพื่อศึกษาและแก้ปัญหา เจตคติและนิสัยในการอ่านของนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นทดลองใช้โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

นำแนวการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยไปทดลอง โดยมีตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง วิธีดำเนินการทดลองและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนที่มีสัมฤทธิผลการอ่านภาษาไทยต่ำที่สุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 ของโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แบบทดสอบความรู้พื้นฐานการอ่านภาษาไทย เพื่อคัดเลือกตัวอย่างประชากรที่จะศึกษา คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบฉบับนี้เท่ากับ 0.987 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านคำศัพท์ ซึ่งมีคำศัพท์ 150 คำ และนำแบบทดสอบตอนนี้นำไปทดลองใช้เพื่อเลือกคำที่มีระดับความยากระหว่าง 0.20-0.80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบทดสอบการอ่านบทอ่าน ซึ่งมีบทอ่าน 3 บทอ่าน ใช้หลักการเลือกบทอ่านให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนและมีความยากง่ายเหมาะสมกับในแต่ละระดับชั้น โดยใช้สูตรของฟราส

2. แบบทดสอบการอ่านภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อประเมินคะแนนสัมฤทธิผลการอ่านภาษาไทย คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของแบบทดสอบฉบับนี้ได้เท่ากับ 0.988 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการอ่านคำศัพท์ ซึ่งมีคำศัพท์ 100 คำ และนำแบบทดสอบตอนนี้นำไปทดลองใช้เพื่อเลือกคำที่มีระดับความยากระหว่าง 0.20-0.80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบทดสอบการอ่านบทอ่าน ซึ่งมีบทอ่าน 2 บทอ่าน ใช้หลักเกณฑ์ การเลือกบทอ่านให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนและมีความเหมาะสมกับในแต่ละ ระดับชั้น โดยใช้สูตรของฟราอ

แบบทดสอบทั้งสองฉบับผ่านการตรวจจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และได้รับการ ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วก่อนนำไปใช้จริง

วิธีดำเนินการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลองใช้โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สรุปลวิธี - ดำเนินการได้ดังนี้

1. คัดเลือกตัวอย่างประชากรด้วยแบบทดสอบความรู้พื้นฐานการอ่านภาษาไทย และให้ ตัวอย่างประชากรทำแบบทดสอบการอ่านภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนการเข้าร่วม โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย เป็นเวลา 1 สัปดาห์
2. ดำเนินการสอนตัวอย่างประชากรตามแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม การอ่านภาษาไทยในช่วงเวลา 15.00-16.00 น. โดยใช้เวลาในการชี้แจงทำความเข้าใจกับ นักเรียนในเรื่องวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และการตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียน ตลอดจนแนะนำกิจกรรมในโปรแกรม และฝึกให้นักเรียนรับบทบาทของตนเอง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ (ในระหว่างการฝึกให้นักเรียนรับบทบาทของตนเอง ให้ครูศึกษาลักษณะข้อบกพร่องการอ่านภาษาไทย ของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินจุดประสงค์การอ่านภาษาไทย และศึกษาเกี่ยวกับเจตคติและนิสัย ในการอ่านของนักเรียน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เจตคติและนิสัยในการอ่านของนักเรียน) ใช้เวลาใน การทดลองสอน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ วันอังคาร วันพฤหัสบดี วันละ 3 คาบ (1ชม.) รวม 45 คาบ (15 ชั่วโมง)

ในระหว่างการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม โดยการสังเกตและบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ เช่น จำนวน ครั้งที่เข้าร่วมโปรแกรม การแสดงความกระตือรือร้นในการเรียน จำนวนหนังสือที่อ่าน ฯลฯ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันดีของผู้เรียนและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการอภิปรายผลต่อไป

3. หลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม ตามกำหนดใน โปรแกรม แล้วประเมินผลการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วม โปรแกรม ทำแบบทดสอบการอ่านภาษาไทย ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ใช้ เวลา 1 สัปดาห์

รวมเวลาในการดำเนินการทดลอง 12 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC[®] ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนรายคน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนรายคน หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยกับเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย โดยใช้ตารางแสดงการเปรียบเทียบ

2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย ด้วยการทดสอบค่าที และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยที่ได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยกับเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย โดยการทดสอบค่าที

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่เป็นทางการที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเพิ่มเติมจากแบบประเมินจุดประสงค์การอ่านภาษาไทยก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม จากการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับเจตคติและนิสัยในการอ่านของนักเรียน ตลอดจนปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการทดลองอันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดกิจกรรมในครั้งนี้

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

ผู้วิจัยได้พิจารณาข้อมูลในการพัฒนาโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยดังนี้

1. เปรียบเทียบคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย ที่ได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย และประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย โดยเปรียบเทียบคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย หลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย กับเกณฑ์ประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยที่ตั้งไว้

2. พิจารณาจากข้อมูลที่บันทึกไว้อย่างไม่เป็นทางการ ในระหว่างการทดลองใช้โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย โดยผู้วิจัยฉบับนี้ทุก 2 สัปดาห์

ผู้วิจัยนำผลการบันทึกอย่างไม่เป็นทางการระหว่างการดำเนินการทดลองใช้โปรแกรมมาพิจารณาประกอบกับคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของเด็กหลังการเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้โปรแกรมที่จัดขึ้นมีความสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยต่ำอย่างแท้จริง แล้วนำเสนอโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมภาษาไทยต่อผู้ที่สนใจต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการทดลองใช้โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย พบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียน หลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียน หลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สูงกว่าเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนแต่ละคนมีคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยหลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย และสูงกว่าเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญ

ตอนที่ 2 โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยต่ำ

โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิผลการอ่านภาษาไทยต่ำ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

เป้าหมายของโปรแกรม

เพื่อสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยให้นักเรียนที่สัมฤทธิผลการอ่าน
ภาษาไทยต่ำ เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาระดับความสามารถในการอ่านภาษาไทยให้สูงขึ้น

เกณฑ์การคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมโปรแกรม

- 1) เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2538 ของโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งครูที่สอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษา
ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ลงความเห็นว่าเป็นนักเรียนที่มีข้อบกพร่องในการอ่าน
ภาษาไทย และเมื่อทำแบบทดสอบความสามารถพื้นฐานการอ่านภาษาไทยแล้วได้คะแนน ต่ำที่สุด
จำนวน 15 คน
- 2) เป็นนักเรียนที่ได้รับความเห็นชอบในการเข้าร่วมโปรแกรมหดงกล่าว
จากผู้ปกครอง

ลักษณะของโปรแกรม

จัดเป็นโปรแกรมอิสระ ในช่วงเวลา 15.00-16.00 น สัปดาห์ละ
3 วัน (วันจันทร์ วันอังคาร และวันพฤหัสบดี) เป็นเวลา 3 เดือน

หลักการจัดกิจกรรมในโปรแกรม

จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
โดย 1) ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ โดยการให้นักเรียนมีอิสระในการเลือกกิจกรรมการ
อ่านและการเขียนด้วยตนเอง 2) จัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์ และความสำคัญของ
การอ่านออกเขียนได้ 3) ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนแต่ละขั้นตอนย่อย 4) มี
การวางแผนประเมินผลการเรียนของคนร่วมกับครูและมีการแจ้งให้นักเรียนทราบถึงความสามารถ
ที่นักเรียนมีอยู่และระดับความสามารถที่นักเรียนจะต้องพัฒนาต่อไป

กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรม

1. กิจกรรมการอ่านเขียนอิสระหรือโครงการอ่านเขียนตามความสนใจ
2. กิจกรรมการอ่านที่แสดงถึงประโยชน์ และความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้
3. กิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยตามระดับความสามารถของนักเรียน

สื่อที่ใช้ในโปรแกรม

1. แบบประเมินจุดประสงค์การอ่านภาษาไทย เพื่อประเมินข้อบกพร่องของนักเรียนเกี่ยวกับความพร้อมด้านการอ่านเป็นคำและการอ่านสะกดคำ
2. แบบสัมภาษณ์เจตคติและนิสัยในการอ่านของนักเรียน เพื่อศึกษาและแก้ไขเจตคติและนิสัยในการอ่านของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยต่ำ พบว่าผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นการอภิปรายเกี่ยวกับโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยต่ำ ตอนที่ 2 เป็นการอภิปรายเกี่ยวกับผลการทดลองใช้โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยต่ำ

ตอนที่ 1 โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย เป็นโปรแกรมอิสระที่จัดนอกเวลาเรียน ให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนตามความสนใจของตน เน้นการสร้างแรงจูงใจและมีการปรับวิธีสอนให้เหมาะกับระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน โดยมีการให้ข้อมูลนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนทราบถึงระดับความสามารถที่ตนเองมีอยู่ และระดับความสามารถที่ตนเองต้องพัฒนาต่อไป เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามความสนใจ มีการวางแผนและประเมินผลการเรียนของคนร่วมกับครู การจัดกิจกรรมการสอนการอ่านภาษาไทยได้ประยุกต์ให้สอดคล้องกับหลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับ

การอ่านต่าง ๆ และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับแรงจูงใจและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งกิจกรรมที่จัดหลายรูปแบบนี้จะทำให้เด็กได้มีอิสระในการเลือกสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดแรงจูงใจการเรียนรู้ได้ดี นอกจากนี้กิจกรรมที่จัดให้จะทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญ หรือคุณค่าของสิ่งที่เรียน ตลอดจนมีการฝึกฝนแต่ละขั้นตามระดับความสามารถที่แท้จริงของเด็กแต่ละคน จนชำนาญก่อนที่จะเรียนรู้ขั้นต่อไป ซึ่งจะเป็นผลต่อเนื่องไปถึงความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป จึงสรุปได้ว่า โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยสามารถนำไปใช้แก้ปัญหา หรือพัฒนาความสามารถในการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยของนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบเวอรี่ เอส. ซีโรตา (Beverly S. Sirota, 1971) ที่พบว่า โปรแกรมการอ่านที่ครูจัดให้แก่นักเรียนในแต่ละวัน จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่สามารถอ่านหนังสือได้ดีขึ้นและชอบอ่านหนังสือ ตลอดจนมีทัศนคติต่อการอ่านและการเรียนอ่านดีขึ้น

ตอนที่ 2 การทดลองใช้โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

จากผลการทดลองสามารถประมวลผลมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า คะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนรายคน หลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญ และค่าเฉลี่ยคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนทั้งหมดหลังเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย เท่ากับ 191.667 และหลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 256.80 จากคะแนนเต็ม 300 คะแนน ซึ่งหากพิจารณาโดยดูจากตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นนักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยค่าเฉลี่ยถือว่าเป็นค่าที่อยู่ในระดับสูง ซึ่งที่เป็นเช่นนี้เพราะตัวอย่างประชากรเรียนอยู่ในโรงเรียนอนุบาลชัยภูมิเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น มีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพด้านการสอน มีวัสดุอุปกรณ์ช่วยในการสอนเพียงพอ ตลอดจนเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเมือง นักเรียนโดยมากจะเป็นเด็กเรียนที่มีความพร้อม มีฐานะและความเป็นอยู่ค่อนข้างดี ซึ่งจะมีผลทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านค่อนข้างสูงอยู่แล้ว ประกอบกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับแรงจูงใจและพัฒนาการของเด็ก ซึ่งกิจกรรมที่จัดหลายรูปแบบนี้ จะทำให้เด็กมีอิสระในการเลือกสิ่งที่เรียน

ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดแรงจูงใจการเรียนรู้ได้ดี นอกจากนี้กิจกรรมที่จัดให้จะทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญ หรือคุณค่าของสิ่งที่เรียน ตลอดจนมีการฝึกฝนแต่ละชั้นตามระดับความสามารถที่แท้จริงของเด็กแต่ละคน จนชำนาญก่อนที่จะเรียนรู้ในขั้นต่อไป ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องไปถึงความสามารถในการอ่านภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ดังที่ ประคอง สุขขสาร (2534) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการอ่านนอกเหนือจากระดับสติปัญญาแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ความพร้อม สภาพแรงจูงใจ สภาพทางร่างกายและอารมณ์ สภาพแวดล้อม และ สภาพการจัดโปรแกรมการอ่านด้วย และในเรื่องของการจัดโปรแกรมการสอนอ่านมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ ตัวครูผู้สอน วิธีสอนของครู อุปกรณ์การสอน คุณภาพและปริมาณการสอน เวลาที่เริ่มต้นสอนอ่าน การลำดับขั้นในการสอนอ่าน (Richard and Johnson, 1976)

2. การเปรียบเทียบคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนรายคน กับเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนรายคนสูงกว่าเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียน กับเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ค่าเฉลี่ยคะแนนสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยจะสูงกว่าเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทย ทั้งนี้เนื่องจากการคัดเลือกแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย ผู้วิจัยได้คัดเลือกกิจกรรมตามแนวคิดของนักการศึกษา กล่าวคือ กิจกรรมที่นำมาสอนอ่านต้องเหมาะสมกับวัย ระดับชั้นของผู้เรียน มีรูปแบบต่างๆ กัน น่าสนใจ ท้าทายความสามารถของผู้เรียน สิ่งสำคัญของโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยที่ทำให้เกิดผลดังกล่าวข้างต้นคือ

2.1 โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยให้นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยต่ำ แนวคิดการจัดกิจกรรมในโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยได้นำจุดเด่นของแนวคิดของเพอร์นาลด์ และ อเดลแมนและเทเลอร์ ที่ไปในทิศทางเดียวกันมาผสมผสานกันเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย มีสาระสำคัญดังนี้ 1) ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจโดยการให้นักเรียนมีอิสระในการเลือกกิจกรรมการอ่านและการเขียนด้วยตนเอง 2) กิจกรรม

ที่จัดให้นักเรียนจะต้องทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์และความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้ จะช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนอ่านและเขียนได้ดี 3) การฝึกฝนแต่ละชั้นตอนสอดคล้องตามระดับความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนแต่ละคน จนชำนาญก่อนการเริ่มรู้ในขั้นต่อไปจะทำให้ผู้เรียนมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสำเร็จสูงขึ้น และถือเป็นการสร้างและพัฒนาเจตคติทางบวกด้วย 4) มีการวางแผนประเมินผลการเรียนของนักเรียนร่วมกับครู เพื่อจูงใจให้นักเรียนทราบถึงความสามารถที่มีอยู่และความสามารถที่ต้องพัฒนาต่อไป เพื่อให้นักเรียนเหล่านั้นสามารถพัฒนาความสามารถในด้านภาษาที่ไทยให้สูงขึ้น กิจกรรมที่ใช้ในโปรแกรมนี้ มี 3 ลักษณะ คือ 1) กิจกรรมการอ่านเขียนอิสระหรือโครงการอ่านเขียนตามความสนใจ นักเรียนมีอิสระที่จะเลือกอ่านหรือเลือกเขียนเรื่องที่ตนเองเลือกเองตามความสนใจ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดได้บ่อยครั้งตามความต้องการของนักเรียน 2) กิจกรรมการอ่านที่แสดงถึงประโยชน์และความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้ ซึ่งจัดในรูปแบบ และการเล่นต่างๆ ที่เกี่ยวกับประโยชน์และความสำคัญของการอ่านออกเขียนได้ที่พบในชีวิตประจำวัน มีทั้งหมด 5 กิจกรรมย่อยคือ กิจกรรมสี่ลูกขี้ผึ้ง รู้จักไหม กิจกรรมจดหมายแทนใจ สีน้า...มหาประโยชน์ สิ่งเกิดดี มีรางวัล แบบฝึก-ความจำ 3) กิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยตามระดับความสามารถของนักเรียน ซึ่งจัดในรูปแบบหรือการเล่นต่างๆ ซึ่งมีเกมหลัก 3 เกม คือ เกมพื้นฐาน เกมตอบบัตรคำ เกมปาเป้า โดยเมื่อเล่นเกมแต่ละเกมเสร็จเน้นการเชื่อมโยงจากคำที่ฝึกในเกมและการเล่นไปสู่คำในหนังสือ นิตาน หนังสือพิมพ์ ฉลาก ของใช้ สิ่งอื่นๆ ที่อยู่รอบ ตัวเล็กโดยติดตามลักษณะที่เด็กพบร่องรอยที่นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมได้รับการสอนซ่อมเสริมอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์วันอังคาร วันพฤหัสบดี ในช่วงเวลา 15.00-16.00 น.อย่างสม่ำเสมอ รวมระยะเวลาจนถึง 12 สัปดาห์ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ผลของการอ่านภาษาไทยสูงกว่าเกณฑ์การประเมินสัมฤทธิ์ผลของการอ่านภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 การดำเนินกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยในโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย

ความแนวคิดข้อ 2.1 มีจุดเด่นที่น่าสนใจคือ
 2.2.1 หลักการจัดการสอนซ่อมเสริมและขั้นตอนดำเนินการจัดการสอนซ่อมเสริม โดยทั่วไปจะเริ่มที่การวินิจฉัยปัญหาหรือข้อบกพร่องของนักเรียน เมื่อทราบว่านักเรียนมีข้อบกพร่องประการใด จึงจัดการสอนซ่อมเสริมด้วยวิธีการต่างๆ แต่ในแนวทางปฏิบัติจริงแล้วหลายคนมองข้ามสิ่งสำคัญในขั้นนี้ไป แต่โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยจะให้ความสำคัญกับขั้นตอนนี้ กล่าวคือการดำเนินการจัดการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยขั้นแรกจะมีการวินิจฉัยปัญหาข้อบกพร่องของตัวอย่างประชากรก่อนโดยใช้นแบบประเมินจุดประสงค์

การอ่านภาษาไทยที่จัดขึ้นตามจุดประสงค์การอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ ปีที่ 2 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ออกตัวอย่าง ระหว่างการทดลองใช้โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย พบว่า ค.ช.แดงสามารถอ่านคำในจุดประสงค์การอ่านภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผ่านในจุดประสงค์ที่ 1-12, 17-24, 26-27 และยังไม่ผ่านในจุดประสงค์ที่ 13-16 และ 24 หากมาพิจารณาในจุดประสงค์ที่ 13 ซึ่งระบุว่า สามารถอ่านสระอิ สระเอ และพยัญชนะ ฉ ได้ถูกต้อง ซึ่งค.ช.แดงยังไม่ผ่าน แสดงว่าค.ช.แดงมีปัญหาในการอ่านสระอิ สระเอ และพยัญชนะ ฉ ซึ่งครูต้องบอกให้เด็กทราบ และให้เด็กมีโอกาสเลือกกิจกรรมในกิจกรรมประเภทที่ 3 คือกิจกรรมฝึกการอ่านภาษาไทยตามระดับความสามารถของนักเรียน ซึ่งจัดในรูปแบบหรือการเล่นต่าง ๆ ซึ่งมีเกมหลักทั้งหมด 3 เกม คือ 1) เกมพื้นฐาน 2) เกมต่อบัตรคำ 3) เกมปาเป้า เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่ ค.ช.แดงมีให้ตรงสภาพปัญหาที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัช พุทธิกุล (2528) และ เศรษฐศักดิ์ หนูทอง (2527) ที่กล่าวไว้ว่า "การสอนซ่อมจะได้ผลดีต้องมีการทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียนเสียก่อน"

2.2.2 โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย มีการให้ข้อมูลนักเรียนเพื่อให้นักเรียนทราบถึงระดับความสามารถที่ตนเองมีอยู่ และระดับความสามารถที่ตนเองต้องพัฒนาต่อไป ซึ่งในต่างประเทศเรียกว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Informative Feedback) หมายถึง การได้รู้ถึงผลการกระทำของตนเองรวมทั้งความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น (กิ่งดาว กิ่งจันทร์, 2537) ซึ่งในโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น ในข้อ 2.3.1 ค.ช.แดงจะทราบว่าตนเองมีระดับความสามารถอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1 แต่ยังมีพื้นฐานบางข้อในจุดประสงค์การอ่านภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1 ที่เขายังไม่ผ่าน เช่น ในจุดประสงค์ที่ 13 เขาจะต้องเพิ่มเติมพื้นฐานความรู้ในจุดประสงค์นี้เพื่อให้ผ่านจุดประสงค์ที่เขาอ่านไม่ได้ และเมื่อเขาผ่านจุดประสงค์นี้แล้วครูก็จะบอกให้เขาทราบว่ามีความสามารถเพิ่มขึ้นในจุดประสงค์นี้แล้ว และจะต้องพัฒนาความสามารถในจุดประสงค์ที่ 14 ต่อไป อีกทั้งจะมีการบันทึกผลงานหรือคะแนนที่เขาทำในแต่ละกิจกรรมไว้บันทึกเก็บข้อมูลรายบุคคล และในตารางสถิติ ที่เขาและเพื่อนๆที่ร่วมโปรแกรมฯ เห็นได้ชัดเจนในห้อง ในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนนี้ นักการศึกษาต่างประเทศได้ยืนยันชัดเจนว่า การที่ผู้เรียนได้รับรู้ถึงผลกรรมที่ตัวเองกระทำจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (Skinner, 1986) หรือกล่าวได้ว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นโดยได้รับอิทธิพลโดยตรงจากความสำเร็จหรือความล้มเหลวของพฤติกรรมที่ทำนั่นเอง

2.2.3 โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย มีการเสริมแรงหรือการให้รางวัล ซึ่งเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน อธิบายหรืออธิบายเห็นชอบคิดว่าหากความรู้ มีความรับผิดชอบค่องานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งการทดลองนี้ผู้วิจัยได้วางเงื่อนไขของการเสริมแรงไว้ ดังนี้ คะแนนผลงานของแต่ละคนจะถูกบันทึกไว้ในแฟ้มเก็บข้อมูลรายบุคคล และบันทึกลงบนตารางสถิติแสดงความสามารถในห้อง จึงเป็นวิธีจูงใจให้นักเรียนแต่ละคนพยายามทำงานของตนเองให้ดีที่สุด อีกทั้งผู้วิจัยได้บอกเงื่อนไขกับนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฯ ว่าจะมีการบันทึกคะแนนและผลงานลงในแฟ้มเก็บข้อมูลรายบุคคล และในตารางสถิติแสดงความสามารถ และเมื่อสิ้นสุดโปรแกรมฯ จะมีการรวบรวมผลงานและคะแนน บุคคลที่มีผลงานและคะแนนมากที่สุด 3 คนแรก ผู้วิจัยมีรางวัลเป็นของขวัญให้ในวันสุดท้ายของการจัดโปรแกรมฯ ซึ่งสอดคล้องกับ ไมเคิลลีส์และกริม (John Michaelis, and Paul Grim, 1958) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนมีความต้องการและจำเป็นที่จะต้องให้การเสริมแรงมากเป็นพิเศษ

2.2.4 โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยมีแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยด้วยเนื้อหาที่แปลกและใหม่สำหรับผู้เรียน และให้อิสระแก่นักเรียน นักเรียนจึงให้ความสนใจและกระตือรือร้นอยากจะทำกิจกรรมเป็นอย่างดี สิ่งเกิดจากการที่นักเรียนพยายามมาเข้าร่วมโปรแกรมให้ตรงเวลาหรือมาก่อนเวลา และนักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอทุกครั้ง ยกเว้นนักเรียนจะป่วยหรือไม่สามารถมาโรงเรียนได้ในวันนั้น เท่านั้นที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ทดลองสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยจะมีเพียง 4 วัน วันละ 1 คนที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบทุกคน ซึ่งเป็นเพราะนักเรียนป่วย มาโรงเรียนไม่ได้ในวันนั้นนั่นเอง และระหว่างที่เข้าร่วมโปรแกรมนักเรียน 60 % จะมีความรับผิดชอบค่องานที่ตนเองเลือกเป็นอย่างดี จะเห็นได้จากการที่นักเรียนจะพยายามทำต่อให้เสร็จ แม้จะหมดเวลาในการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยแล้วก็ตาม

2.2.5 โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีการพูดคุยหรืออภิปรายระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ มีการให้ความช่วยเหลือแนะนำเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาขึ้น มีการยกย่องชมเชยซึ่งกันและกัน เช่น เด็กจะชมครูว่า "คุณครูแต่งตัวสวย" "วันนี้ครูมาเร็วกว่าทุกวัน" ครูก็จะให้กำลังใจให้เด็กเขียนเรื่องให้ยาวขึ้นจากเดิมที่เคยเขียนได้ 1 บรรทัดครึ่ง ก็พยายามแนะนำและให้กำลังใจให้เขียนให้เต็ม 2 บรรทัด หรือถ้าวันไหนเด็กเขียนได้ยาวมากกว่าทุกวันครูก็จะแจกลูกอมให้เด็ก ทำให้เด็กๆ ชอบเขียนเรื่องความสนใจของคนมาก ตลอดจนยอมรับความสามารถของเด็กแต่ละคนที่มีต่างกัน ช่วยให้นักเรียนรู้สึกมีคุณค่าและภาคภูมิใจในความสามารถของตน

2.4 จากการสังเกตอย่างไม่เป็นทางการ ในระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรม การสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยในแต่ละครั้ง พบว่านักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นอยาก จะเข้าร่วมกิจกรรมและพยายามทำกิจกรรมที่ตนเองเลือกให้ดีที่สุดด้วยความตั้งใจ สิ่งที่ได้จากจำนวน ครั้งที่นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งส่วนใหญ่ นักเรียนจะไม่ขาดเรียน นอกจากป่วยและไม่สามารถมา รงเรียนได้ในวันนั้น

และจากการสัมภาษณ์ เจตคติและนิสัยการอ่านของนักเรียนหลังการเข้าร่วม โปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย พบว่า ด้านเจตคติในการอ่านและการเรียนอ่าน นักเรียนทุกคนชอบอ่านหนังสือเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบเวอรี่วี เอส ดิโรตา (Beverly S. Sirota, 1971) ที่ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการอ่านที่ครูจัดให้แก่นักเรียนใน แต่ละวัน มีผลต่อประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือ มากขึ้น และอ่านได้ดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของบรูค (Brook, 1977) ซึ่งผลการวิจัยพบ ว่าโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านสามารถพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและต่อโรงเรียนได้

จากเหตุผลข้างต้นทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์การอ่านภาษาไทยสูงกว่าเกณฑ์ การประเมินสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยที่ตั้งไว้ตามสมมุติฐาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้สอนในระดับประถมศึกษา ควรจะมีการนำเอาแนวคิดที่ใช้ในโปรแกรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยมาใช้ในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนปกติ กล่าวคือควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ โดยการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรม จัดกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์และความสำคัญของการเรียน และช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนแต่ละขั้นตอนย่อย ตลอดจนมีการวางแผนประเมินผลการเรียนของคนร่วมกับครู และมีการแจ้งให้นักเรียนทราบถึงความสามารถที่นักเรียนมีอยู่ และระดับความสามารถที่นักเรียนจะต้องพัฒนาต่อไป
2. การจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย ในช่วงแรกอาจมีความสับสนวุ่นวายพอสมควร ถ้าไม่มีการเตรียมที่รัดกุมเพียงพอ ทั้งนี้เพราะกิจกรรมและวิธีการเรียนเปลี่ยนไปจากที่นักเรียนเคยชินตามปกติ ครูควรเตรียมแผนงานในการดำเนินกิจกรรม สื่อการเรียนการสอนไว้ให้พร้อมที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรม
3. การนำเกมมาใช้ประกอบการสอน ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่านักเรียนมีความสนใจและสนุกสนานในการประกอบกิจกรรมมาก ในขณะที่เด็วกันนักเรียนจะสนใจและหวังผลเพื่อต้องการคะแนนบันทึกลงในตารางสถิติ โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความเคยชินกับการเล่นเกมเพื่อความสนุกสนานและการแข่งขันเพื่อหวังชัยชนะ ดังนั้นครูควรอธิบายให้นักเรียนทราบว่าการเล่นเกมนั้นมีจุดมุ่งหมายอะไร นักเรียนจะต้องปฏิบัติและใช้ความสามารถอย่างไร การเล่นเกมจึงจะมีความหมายและทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อันได้
4. ในการเรียนการสอนแต่ละครั้งครูจะต้องเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อม และเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคน และต้องจัดให้อึดต่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวนักเรียนเอง
5. สถานที่จัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย ควรมีบริเวณกว้างพอสมควร เช่น ห้องประชุม อาคารอเนกประสงค์ เพื่อเอื้อต่อการประกอบกิจกรรมที่หลากหลายตามความสนใจของนักเรียนแต่ละคน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป สำหรับผู้ที่สนใจโดยทั่วไปดังนี้

1. ควรนำแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย ไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ที่มีสัมฤทธิ์ผลการอ่านภาษาไทยต่ำ หรือนำไปปรับใช้ในเวลาเรียนตามปกติในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ
2. ควรมีการทดลองวิจัยโดยศึกษาตัวอย่างประชากรแยกตามระดับสติปัญญาเป็น 3 กลุ่ม คือ เก่ง กลาง อ่อน เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยว่าในแต่ละกลุ่มว่าแตกต่างกันอย่างไร กลุ่มใดใช้การสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยได้ผลดีที่สุด
3. ควรมีการทดลองวิจัยการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยแบบเดิม ที่จัดให้นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมเรียนเองตามความสนใจ ไม่มีแผนการสอนที่กำหนดตายตัวกับการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยตามแนวคิดเดิมซึ่งมีแผนการสอนที่กำหนดไว้ อย่างมีแบบแผนที่แน่นอน ว่าการทดลองแบบใดให้ผลการทดลองที่มีประสิทธิภาพที่สุด
3. ควรค้นหาแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทยโดยใช้ ทฤษฎีที่น่าสนใจอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

